

Emre PARTALCI

Darülfünun Hukuk Fakültesinden Bir Sayfa:

**EDİP SERDENGEÇTİ VE
MÜLKİYET DÜŞÜNCESİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	VII
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR	XIII
GİRİŞ	1
I. EDİP SERDENGEÇTİ'NİN HAYATI VE ESERLERİ	5
A. Edip Serdengeçti'nin Yaşamöyküsü	5
1. Ailesi.....	5
2. Eğitim Hayatı	7
3. Hukuk Fakültesine Giriş	9
4. Hukuk Fakültesindeki Eğitimi ve Doktora Şubesi	14
5. “İstanbul’da GÜDÜLEN İLK HUKUK TEZİ”	19
6. Müderris Muavinliği	22
7. Türk Dil Kurumu Faaliyetleri	25
8. Memuriyet Yılları	27
9. Doktora Tezinin Tekrar Basılması Girişimi ve Serdengeçti'nin Vefatı.....	32
10. Fatuş Körner'in Hatırladığı Edip Serdengeçti.....	34
B. Edip Serdengeçti'nin Çalışma Alanı ve Düşünce Biçimi.....	35
1. Eserlerine İlişkin Kronolojik Bir Değerlendirme	35
2. Edip Serdengeçti'nin İlgili Alanı ve Dünya Görüşü	42

II. EDİP SERDENGEÇTİ’NİN DOKTORA TEZİ: “MÜLKİYET NEHCİNİN VECH-i TEKÂMÜLÜ”	45
A. Türkiye’de Hukuk Doktorasının Mevzuat Bağlamında Tarihçesi ve Edip Serdengeçti’nin Doktora Tezinin Önemi	45
B. Tezin Şekil Açısından Değerlendirmesi.....	55
C. Tezin İçeriğine Bakış	59
1. Eserin Ana Taslağı.....	59
2. Konunun Ele Alınış Biçimi ve Değinilmeyen Bazı Konular. 66	
III. YÖNTEM BAKIMINDAN ÇERÇEVEYİ OLUŞTURAN KAVRAM: TEKÂMÜL	71
A. Kavram ve Sınırları	71
B. Batı Düşünce Tarihinde Tekâmül	75
C. Osmanlı Devleti Aydınlarında Tekâmül Düşüncesi	83
D. Edip Serdengeçti’nin Tekâmüle İlişkin Düşünceleri	97
IV. ÇEŞİTLİ YÖNLERİYLE EDİP SERDENGEÇTİ’NİN MÜLKİYET DÜŞÜNCESİ	111
A. Serdengeçti’nin Mülkiyet Düşüncesinin Temel İlkeleri	111
1. Serdengeçti’nin Mülkiyetle İlgili Üç Kabulü	111
a. Mülkiyet - Mülkiyet Rejimi Ayrımı ve Mülkiyetin İnsana Göre Kadim Olması	111
b. Mülkiyetin Çeşitlilik ve Değişkenlik Göstermesi	114
c. İnsanın Toplumsallığı ve Toplumsallığın Mülkiyete Etkisi.....	116
2. Adalet İdeali ve Sosyal Dayanışma.....	117
B. Mülkiyetin Tekâmülü ve İstikameti	121
1. Genel Olarak.....	121
2. Sentez Teorileri (Terkibî Nazariyeler).....	123
a. Yer İtibarıyla Sentez Teoriler	123
b. Mahiyet İtibarıyla Sentez Teoriler.....	125
c. Teoriler Üzerine Değerlendirme.....	127
3. Mülkiyetin İstikameti	129

C. Edip Serdengeçti'nin Mülkiyet Düşüncesinin Dayanağını Oluşturan Düşünürler.....	134
1. Léon Duguit Etkisi ve Sosyal Fonksiyon Olarak Mülkiyet.	135
2. Charles Gide Etkisi ve Kooperatifler.....	144
3. Leon Walras Etkisi ve Toprağın Millileştirilmesi.....	155
4. Değerlendirme	161
D. Serdengeçti'nin Mülkiyet Düşüncesinin İki Özel Görünümü ..	162
1. İktisadi Yapı ile Mülkiyetin İlişkisi	162
2. İslâm Toplumlarında Mülkiyet.....	166
SONUÇ.....	171
EDİP SERDENGEÇTİ'NİN ESERLERİ	177
EDİP SERDENGEÇTİ'NİN SINAV SONUÇLARI	182
BAYINDIR BOYU SERDENGEÇTİ (MORA YENİŞEHİRLİ) SOYU.....	192
KAYNAKÇA.....	195
DİZİN.....	211